

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Att. Lene Scheel-Bech, Bæredygtigt Fiskeri

Revision af bekendtgørelse om mindstemål og fredningstider i ferskvand

DTU Aqua har fra ministeriet modtaget de indkomne høringssvar og giver i det følgende en biologisk vurdering af svarene. Der er, ud over bemærkninger til udkastet til ny bekendtgørelse, i flere høringssvar fremsat synspunkter, der ikke har relation til emnet for høringen, disse kommenteres ikke her.

17. maj 2021
Sberg
J.nr.: 21/1021937

Skrubbe

DTU Aquas forslag om at mindstemål og fredningstid for skrubber i ferskvand skal udgå, kommenteres kun af Sportsfiskerforeningen for Grenå og Omegn, der foreslår fredningstid og mindstemål udvidet med den begrundelse, at der tidligere blev fanget ca. 200 skrubber om året i Grenåen/Kolindsund kanalerne.

Idet skrubberne i ferskvand i Danmark må betegnes som strejfer fra bestandene i saltvand, skal DTU Aqua fastholde sin anbefaling, der er i tråd med de regler, der i dag gælder i saltvand, hvor tidligere gældende fredningstid (for hunskrubber) og mindstemål (dog undtagen Østersøen) er fjernet, da der ikke var nogen biologisk begrundelse for disse regler.

Stalling

Der er opbakning til den fortsatte helårlige fredning af stalling i de høringssvar, der nævner dette. Man må gå ud fra at de høringssvar, der ikke nævner stalling heller ikke har indvendinger imod dette.

Ørred

Der er i høringssvarene flere synspunkter i forhold til DTU Aquas forslag om at forlænge fredningstiden for ørred frem til 28. (29.) februar, herunder en del, som ikke har relevans for den aktuelle høring. For at give overblik over det centrale i forhold til høringen, er synspunkter herom indsat i nedenstående skema:

	Fredning start	Fredning slut	Begrundelse
<i>DTU Aqua's forslag</i>	<i>15 nov.</i>	<i>28 (29) feb.</i>	<i>Biologiske forhold</i>
Forening / person			
Ferskvandsfiskeriforeningen	1. nov.	28 (29) feb.	Biologiske forhold, spisekvalitet
Danmarks Sportsfiskerforbund	16. nov.	28 (29) feb.	Biologiske forhold
Danmarks Fiskeriforening PO	ib	ib	ib
Kolding Sportsfiskerforening	1. nov. 16. nov.	31. marts 15. jan.	De dele af vandløb, hvor gydning foregår skal have fred* Nedre del uden gydning kan fiskeri fortsætte som hidtil da der er beskeden fangst jan.-feb.
Sportsfiskerforeningen for Grenå og Omegn	Som nu (16. nov.)	Som nu (15. jan.)	Bestand stor nok, vigtigt fiskeri for medlemmer, økonomisk konsekvens for foreningen
Lars Clemmesen	Som nu (16. nov.)	Som nu (15. jan.)	Fiskeri i jan.-feb. har ingen betydning for bestanden i forhold til andre dødelighedsfaktorer (primært skarv).

* Eksisterende frivillig ordning i foreningen. ib=ingen bemærkninger

DTU Aquas rådgivning får således opbakning fra Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark og Danmarks Sportsfiskerforbund. Endvidere er der ingen bemærkninger til dette punkt fra Danmarks Fiskeriforening PO.

DTU Aqua noterer sig endvidere, at der er steder i landet, hvor der fiskes i et omfang, som efter vores vurdering kan have en effekt på ørredbestanden lokalt. Bl.a. noterer vi os, at der i Grenåen ifølge foreningens egen statistik for året 2020, genduesættes en meget stor andel (ca. 80 %) af de ørred (både grønlandere og udgydte fisk), der fanges i januar-februar samtidig med at brugen af naturlig agn er udbredt (47 % af fangsterne i jan.-feb.). Den kombination må forventes at medføre en vis dødelighed blandt de genduesatte fisk, idet fisk fanget på naturlig agn i højere grad kroges dybt (dvs. bagest i mundhulen, i gæller eller i svælg) end fisk fanget på kunstig agn. Der er større dødelighed ved fisk, der kroges dybt set i forhold til fisk, der kroges i de ydre munddele.

Samtidig bemærker vi også, at der er mange steder i landet, hvor frivillig fredning eller anden lovgivning betyder, at DTU Aquas forslag i praksis er gennemført allerede. Det sidste er eksempelvis tilfældet i alle de større vandløb med udløb i Vadehavet, i Skjern Å og i Storå.

DTU Aqua vil på den baggrund forsat anbefale en generel fredningstid for ørred frem til 28. (29.) februar.

Gedde

DTU Aqua noterer sig, at der generelt er opbakning til forslaget om at udvide fredningstiden for gedde til perioden 15. marts til 30. april. DFPO mener, at det fremlagte datagrundlag ikke er tilstrækkeligt. Det er DTU Aqua selvsagt ikke enig i og ser det i den sammenhæng som en fordel, at der er mere end en lokalitet medtaget i data.

DTU Aquas data for geddens gydning passer godt sammen med klimaets udvikling i Danmark, hvor vi får mildere vintre med øget nedbør (se fx her: [Klimaforandringer påvirker ikke sommer og vinter ens \(dmi.dk\)](#)). Det vil medføre højere vandtemperatur i vore søer om vinteren. Temperaturen er en meget vigtig faktor i forhold til, hvornår gedder er klar til gydning. Det er derfor vores forventning, at den udvikling vi har observeret er blivende.

Vi kan derfor fortsat anbefale at fredningstiden for gedder udvides til perioden 15. marts til 30. april.

DTU Aqua er enig med Ferskvandsfiskeriforeningen i at såfremt DTU Aquas forslag nyder fremme, skal den garnfri periode i søer justeres i forhold hertil (Bek. 1615, §34, stk. 1).

Forslag om både mindstemål og maksimummål for gedder

Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF) har foreslået, at der foruden det gældende mindstemål på gedder også indføres et maksimummål på 90 cm. Det betyder, at foruden gedder under mindstemålet, skal alle gedder over maksimummålet genudsættes ved fangst. Der skabes dermed et såkaldt fangstvindue for hjemtagning.

Gedder har en køns- og størrelsesstruktur, hvor det er hunnerne, der er dominerende blandt de større individer. Der findes en finsk undersøgelse, som konkluderer, at de større hunner er vigtige i en sø i forhold til at sikre en sund reproduktion, fordi de producerer mange æg af god kvalitet. Effekten aftager dog i nogen grad med alderen, dvs. at gamle store gedder er mindre "værd" end yngre gedder af samme størrelse (Kotakorpi et al. 2013). Det er værd at bemærke, at det finske studie kun inkluderede relativt få gedder, som var større end de 90 cm, som DSF foreslår som den øvre grænse for længder af hjemtagne gedder. Værdien af at beskytte gedder større end 90 cm er derfor ikke fuldt belyst. Den finske undersøgelse er dog i nogen grad støttet af andre studier, der har fundet positive sammenhænge mellem geddehunnernes størrelse og størrelsen på æg (f.eks. Wright & Shoemith,

1988) samt overlevelsen af geddelarver i de tidlige livsstadier (f.eks. Arlinghaus et al., 2010). Modsat findes der andre studier, som ikke har fundet sammenhæng mellem geddestørrelse og ægstørrelse (f.eks. Murry et al., 2008), hvilket peger på at andre forhold end hunnernes størrelse kan påvirke ægkvaliteten, f.eks miljøforhold eller geddens alder som vist i den finske undersøgelse nævnt indledningsvis (Kotakorpi et al. 2013).

Ud over kvaliteten af æg og larver, kan der være andre fordele for bestanden i at de største individer skånes under fiskeri. F.eks. at størrelsesstrukturen derved ikke forrykkes mod at være domineret af mindre individer, men i stedet får en mere naturlig fordeling med både store og små individer. For fisk i toppen af fødekæden, som f.eks. gedde, kan dette være positivt, idet deres prædationstryk på det omgivne fiskesamfund derved bliver mere naturligt.

Samtidig ser man for nogle arter, at gydningen varierer over tid, som en følge af længden på fiskene, f.eks. at de mindre fisk gyder tidligere/senere på året end større individer. Ved at opretholde en bestand af både store og små individer vil gydningen kunne spredes over en længere periode, hvilket er en fordel, hvis de fysiske/kemiske forhold omkring gydningen svinger mellem optimal og suboptimal. Ved at have en lang gydeperiode undgår man således, at alle æg, populært sagt, placeres i samme kurv (f.eks. Arlinghaus et al 2010).

Konklusion

Det er vist for flere arter, at store individer er værd at beskytte for at sikre sunde bestande med god reproduktion (f.eks. Birkeland & Dayton, 2005), Overordnet set er det derfor vores vurdering, at der kan være gode biologiske grunde til at beskytte de største gedder i en sø, også selvom resultaterne specifikt for gedder varierer mellem undersøgelser. I forlængelse heraf kan det derfor også overvejes, om der er brug for supplerende undersøgelser for mere detaljeret at kortlægge effekterne af at frede større gedder, herunder hvilke specifikke størrelser maksimumsmålet skal skåne.

DTU Aqua er i øvrigt enig med DSF i at succesraten af enhver regulering som indbefatter genudsætning af fisk efter fangst, er afhængig af at flest mulige fisk overlever genudsætningen. Der findes i den forbindelse en række gode råd og anbefalinger til lystfiskeren (se f.eks. https://www.fiskepleje.dk/vandloeb/fiskeriregulering/genudsætte_fisk) og ethvert tiltag som DSF og andre kan gøre for at udbrede kendskabet til disse gode råd og anbefalinger vil være positivt.

Litteratur vedr. maksimumsmål for gedder

Arlinghaus, R., Matsumura, S., & Dieckmann, U. (2010). The conservation and fishery benefits of protecting large pike *Esox lucius* L. by harvest regulations in recreational fishing. *Biological Conservation* 143 (6) 1444-1459. 10.1016/j.biocon.2010.03.020.

Birkeland, C. & P. K. Dayton, 2005. The importance in fishery management of leaving the big ones. *Trends in Ecology & Evolution* 20: 356–358.

Kotakorpi, M., Tiainen, J., Olin, M. et al. (2013) Intensive fishing can mediate stronger size-dependent maternal effect in pike (*Esox lucius*). *Hydrobiologia* 718, 109–118. <https://doi.org/10.1007/s10750-013-1607-5>

Murry, B. A., J. M. Farrell, K. L. Schulz & M. A. Teece, 2008. The effect of egg size and nutrient content on larval performance: implications to protracted spawning in northern pike (*Esox lucius* Linnaeus). *Hydrobiologia* 601: 71–82

Wright, R. M. & E. A. Shoemith, 1988. The reproductive success of pike, *Esox lucius*: aspects of fecundity, egg density and survival. *Journal of Fish Biology* 33: 623–636.

Med venlig hilsen

Søren Berg og Christian Skov